

Nr 3

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.

I en den 20 december 1957 dagtecknad proposition, nr 28, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar; samt

2) förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar;

dels ock besluta

1) att staten skall, för ökning av Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av etthundratjugufem miljoner kronor med rätt för kassan att i enlighet med de i förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar givna bestämmelserna taga obligationerna i anspråk; samt

2) att staten skall, för ökning av Svenska bostadskreditkassans grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens fyra och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av trettio miljoner kronor med rätt för kassan att taga obligationerna i anspråk i enlighet med bestämmelserna i förordningen om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar.

Berörda förslag till förordningar är av följande lydelse:

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar

Härigenom förordnas, att 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av *fyrhundra* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara — — — äro fullgjorda.

5 §.

De obligationer, — — — fastställd amortering.

Obligationslån skall — — — låneavtalet bestämd.

Därest grundfonden skulle genom förluster, som uppkommit på kassans rörelse i dess helhet, nedgå till *trehundraåttiofem* miljoner kronor, må kassan icke upptaga nytt lån med mindre Konungen lämnar tillstånd därtill. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till *trehundra-sjuttiofem* miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas med mindre riksdagen på Konungens framställning det medger.

Finner kassans — — — anmälan därom.

Föreslagen lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av *femhundra* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara — — — äro fullgjorda.

5 §.

De obligationer, — — — fastställd amortering.

Obligationslån skall — — — låneavtalet bestämd.

Därest grundfonden skulle genom förluster, som uppkommit på kassans rörelse i dess helhet, nedgå till *femhundra* miljoner kronor, må kassan icke upptaga nytt lån med mindre Konungen lämnar tillstånd därtill. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till *femhundra* miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas med mindre riksdagen på Konungens framställning det medger.

Finner kassans — — — anmälan därom.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1958.

Senaste lydelse av 2 och 5 §§ se 1956: 145.

Förslag
till
**förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars
1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om
bostadskreditföreningar**

Härigenom förordnas, att 2 § förordningen den 27 mars 1953 om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens fyra och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av *åttio* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara
— — — äro fullgjorda.

Föreslagen lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens fyra och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av *ett hundra tio* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara
— — — äro fullgjorda.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1958.

I propositionen föreslås, efter framställning från styrelserna för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och Svenska bostadskreditkassan, en höjning av grundfonden för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa från 400 till 525 miljoner kronor samt av grundfonden för Svenska bostadskreditkassan från 80 till 110 miljoner kronor.

Departementschefen har anfört följande.

De båda hypoteksinrättningarnas upplåning och därpå baserade kreditgivning har utvecklats på ett sådant sätt sedan 1956 års riksdag beslöt höja grundfundsbeloppen att de återstående upplåningsmarginalerna får bedömas såsom otillräckliga. En ytterligare ökning av kassornas grundfonder är därför enligt min mening motiverad.

I likhet med vad som skett vid de tillfällen då frågan om fondökning tidigare varit föremål för statsmakternas prövning bör bär framhållas, att

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1956: 146.

anordningen med statliga grundfundsobligationer i förevarande sammanhang allenast har betydelse för hypoteksinrättningarnas formella möjligheter till upplåning mot obligationer. I fråga om den faktiska upplåningen och den därpå grundade kreditgivningen har de båda kassorna självfallet att även i fortsättningen inrikta sig efter den allmänna kreditpolitiken.

Jag tillstyrker sålunda den av kassornas styrelser påyrkade ökningen av grundfonderna, stadshypotekskassans grundfond från 400 till 525 miljoner kronor och bostadskreditkassans grundfond från 80 till 110 miljoner kronor. I anslutning till en höjning av stadshypotekskassans grundfundsbelopp bör de gränser, som angives i 5 § förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar och vid vilka särskilt tillstånd för stadshypotekskassan att upptaga nytt lån blir erforderligt, bestämmas till 510 miljoner respektive 500 miljoner kronor. Därest riksdagen biträder förslaget om höjning av grundfonderna, torde riksdagen samtidigt böra besluta att obligationer i vederbörlig ordning skall ställas till kassornas förfogande.

Utskottet. Mot den av föredragande departementschefen föreslagna höjningen av stadshypotekskassans och bostadskreditkassans grundfonder har utskottet icke någon erinran. I propositionen föreslås att författningsändringarna skall träda i kraft den 1 juli 1958. Utskottet finner emellertid att ändringarna behöver genomföras så snart ske kan för fullföljandet av nu pågående emissioner. De nya författningarna bör följaktligen träda i kraft dagen efter det förordningarna utkommit från trycket. Utskottet hemställer,

att riksdagen måtte

dels antaga det genom propositionen framlagda förslaget till

1) förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar med den ändringen att förordningen skall träda i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; samt

2) förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar med den ändringen att förordningen skall träda i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling;

dels ock besluta

1) att staten skall, för ökning av Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehava-

rens sida, till ett nominellt belopp av etthundratjugofem miljoner kronor med rätt för kassan att i enlighet med de i förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar givna bestämmelserna taga obligationerna i anspråk; samt

2) att staten skall, för ökning av Svenska bostadskreditkassans grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens fyra och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av trettio miljoner kronor med rätt för kassan att taga obligationerna i anspråk i enlighet med bestämmelserna i förordningen om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar.

Stockholm den 17 januari 1958

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Moo, Fahlander, Mogård, Schmidt, Eliasson, Domö och Strandler;

från andra kammaren: herrar Sköldin, Larsson i Julita, Regnéll, Andersson i Ronneby, Carlsson i Tibro, Persson i Appuna, Svensson i Stenkyrka och Boija.

Särskilt yttrande

av herrar *Eliasson* och *Svensson* i Stenkyrka, som anfört följande.

»Vi har icke ansett oss böra motsätta oss bifall till förevarande proposition, som endast innebär att formella möjligheter skapas för ifrågavarande kassors upplåning för bostadsändamål. När och i vilken omfattning obligationslån får upptagas avgöres enligt nuvarande ordning av riksbanken. Med hänsyn till näringslivets behov av långfristiga krediter, vilket framträder ej minst genom de växande svårigheterna för hypoteksföreningarna att tillgodose sina lånesökande, vill vi framhålla vikten av att näringslivets kreditbehov bättre tillgodoses.»